Příloha č. 2
usnesení vlády
ze dne 21. září 2026 č. 615

STATUT RADY VLÁDY PRO LIDSKÁ PRÁVA

Článek 1
Úvodní ustanovení

(1) Rada vlády pro lidská práva (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády v oblasti ochrany lidských práv.

(2) Rada byla zřízena usnesením vlády ze dne 9. prosince 1998, č. 809.

Článek 2
Působnost

(1) Rada ve své činnosti

a) sleduje dodržování Ústavy České republiky, Listiny základních práv a svobod**,** mezinárodních smluv o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána, a dalších právních norem upravujících ochranu a dodržování lidských práv především orgány veřejné moci a dalšími subjekty a

b) působí

1. k respektu, dodržování a prosazování lidských práv,

2. k posílení obecného povědomí o lidských právech a

3. ke zvýšení obecné kultury lidských práv a vzájemné úcty a respektu ve společnosti.

c) zohledňuje závazky vyplývající z programového prohlášení vlády.

(2) Rada zejména:

a) sleduje vnitrostátní plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti ochrany lidských práv, zejména závazků plynoucích z:

1. Mezinárodního paktu o občanských a politických právech,

2. Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,

3. Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod,

4. Úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace,

5. Úmluvy o právech dítěte,

6. Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,

b) zpracovává pro vládu návrhy opatření týkajících se jednotlivých oblastí a otázek ochrany lidských práv, podněty ke zlepšení dodržování lidských práv a další výstupy k otázkám ochrany lidských práv, a to z vlastní iniciativy nebo v rámci úkolů uložených vládou Radě, jejímu předsedovi či předsedkyni (dále jen „předseda“) nebo zmocněnci či zmocněnkyni (dále jen „zmocněnec) vlády pro lidská práva,

c) zaujímá stanoviska k návrhům vládních, resortních a dalších opatření, která se týkají ochrany a dodržování lidských práv,

d) spolupracuje s nevládními neziskovými organizacemi zaměřenými na oblast lidských práv, orgány územních samosprávných celků a dalšími subjekty věnujícími se ochraně lidských práv.

(3) Rada své výstupy podle tohoto článku předkládá prostřednictvím předsedy Rady vládě nebo příslušným členům či členkám (dále jen „člen“) vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy.

Článek 3
Složení Rady

(1) Rada má 36 členů, kterými jsou předseda Rady, tři místopředsedové nebo místopředsedkyně (dále jen „místopředseda“) Rady a další členové.

(2) Předsedou Rady je předseda vlády. Prvním místopředsedou je člen vlády, v jehož působnosti je agenda lidských práv Druhým místopředsedou zmocněnec nebo zmocněnkyně (dále jen zmocněnec) vlády pro lidská práva. Třetího místopředsedu jmenuje a odvolává předseda Rady po projednání v Radě zpravidla z řad jejích členů podle odstavce 3 písmene b).

(3) Dalšími členy Rady jsou:

a) zástupkyně či zástupci (dále jen „zástupce“) státních orgánů:

1. ministři či ministryně spravedlnosti, vnitra, práce a sociálních věcí, zdravotnictví a školství, mládeže a tělovýchovy

2. náměstci či náměstkyně ministra či ministryně nebo vrchní ředitelé či ředitelky sekce na ministerstvech zahraničních věcí, kultury, pro místní rozvoj, průmyslu a obchodu, financí a u předsedy Legislativní rady vlády,

3. vládní zmocněnec pro zastupování České republiky před mezinárodními orgány ochrany lidských práv,

4. hlavní ochránce či ochránkyně lidských práv Ministerstva obrany,

5. předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů,

6. veřejný ochránce či ochránkyně práv,

7. ochránce či ochránkyně práv dětí,

b) představitelé či představitelky (dále jen „představitel“) občanské a odborné veřejnosti a akademické obce zabývající se problematikou ochrany a dodržování lidských práv,

(4) Členy Rady uvedené v odstavci 3 písm. a) jmenuje a odvolává příslušný ministr, pokud jejich členství nevyplývá přímo z jejich funkce. Členy Rady uvedené v odstavci 3 písm. b) jmenuje a odvolává vláda na základě návrhů předsedy Rady. Výběr těchto členů z kandidátů splňujících podmínky odst. 3 písm. b) probíhá otevřeným a participativním způsobem.

(5) Funkční období členů Rady

a) uvedených v odstavci 3 písm. a) trvá po dobu výkon jejich funkce, pokud neskončí dříve podle odst. 7,

b) uvedených v odstavci 3 písm. b) se v zásadě kryje s funkčním obdobím vlády. Opakovat mandát mohou členové podle odst. 3 písm. b) pouze jednou. Po skončení funkčního období vykonávají členové svou činnost do doby, než jsou jmenování členové noví.

(6) Vedoucí Úřadu vlády se může účastnit zasedání Rady jako stálý host.

(7) Členství v Radě zaniká:

a) v případě členů podle odstavce 3 písm. a) ukončením výkonu jejich funkce,

b) v případě členů podle odstavce 3 písm. b) skončením funkčního období podle odst. 5,

c) odstoupením člena formou písemného oznámení předsedovi Rady,

d) smrtí člena,

e) odvoláním člena.

Článek 4
Předseda a místopředsedové Rady

(1) Předseda Rady

a) řídí činnost Rady a zastupuje ji navenek,

b) svolává a řídí zasedání Rady minimálně dvakrát ročně a

c) odpovídá za činnost Rady vládě.

(2) Předseda Rady dále zejména

a) na návrh sekretariátu rozhoduje o programu zasedání Rady a o pozvání hostů či externích spolupracovníků podle článku 10 na zasedání Rady,

b) předkládá členům Rady k projednání a ke schválení návrhy materiálů Rady,

c) zřizuje a ruší Výbory Rady nebo Pracovní skupiny Rady po schválení v Radě,

d) jmenuje a odvolává předsedu, místopředsedu a další členy Výboru Rady a Pracovních skupin Rady,

e) koordinuje činnost a plnění úkolů Rady, Výborů Rady a Pracovních skupin Rady v jejich působnosti podle článku 2.

(2) Předseda Rady může dočasně i dlouhodobě pověřit svoláváním a řízením zasedání Rady a dalšími svými činnostmi uvedenými v tomto statutu některého z místopředsedů Rady. Pověřený místopředseda pak reprezentuje Radu navenek. V případě tohoto pověření předseda Rady nadále řídí minimálně jedno jednání Rady ročně.

Článek 5
Členové Rady

(1) Člen Rady se zasedání Rady účastní osobně. Na místo náměstka či vrchního ředitele se může s hlasovacím právem zúčastnit příslušný ministr. Pokud se člen Rady nemůže z důvodů hodných zvláštního zřetele zúčastnit zasedání Rady osobně, informuje o tom předsedu Rady prostřednictvím sekretariátu Rady. V takovýchto případech může člen Rady písemně zmocnit k účasti na jednání Rady svého zástupce, v relevantních případech ze stejné instituce, s oprávněním hlasovat. Pokud se člen Rady dle článku 3 odst. 3 písm. b) nezúčastní 3 jednání po sobě jdoucích ani za sebe nezajistí zastoupení, může být vládou ze své funkce odvolán.

(2) Člen Rady se aktivně podílí na práci Rady, přispívá k plnění jejích cílů a vystupuje na jejím jednání v souladu s těmito cíli. Člen Rady rovněž plní uložené úkoly vyplývající z usnesení přijatých Radou.

(3) Členové Rady mohou ve spolupráci s předsedou a tajemníkem Rady navrhovat body programu zasedání Rady, které směřují k plnění jejích úkolů. Členové Rady se rovněž mohou účastnit jakéhokoliv zasedání Výboru nebo Pracovní skupiny Rady.

(4) Členové Rady a jejích Výborů a Pracovních skupin mohou prostřednictvím sekretariátu Rady a v mezích působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska od ústředních orgánů státní správy včetně těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy.

(5) Členové Rady mohou za výjimečných okolností požádat předsedu Rady o svolání zasedání Rady, pokud se na tom shodne alespoň jedna třetina z nich. Předseda Rady nebo v jeho nepřítomnosti místopředseda Rady pak zasedání svolá tak, aby se uskutečnilo do čtyř týdnů od podání návrhu.

Článek 6
Usnesení Rady

(1) Rada může přijímat usnesení na návrh člena Rady. Tyto návrhy jsou zasílány s předstihem, přičemž podrobnosti upraví Jednací řád Rady.

(2) Členové mohou navrhovat úpravy projednávaných usnesení. Znění těchto úprav a výsledky hlasování o jednotlivých variantách se uvedou v zápisu ze zasedání.

(3) V případě usnesení předkládaných jako materiál vládě se přiloží znění variant podpořených alespoň třetinou hlasů všech členů.

Článek 7
Střet zájmů

(1) Člen Rady jedná ve veřejném zájmu a předchází situacím střetu zájmů.

(2) Za střet zájmů se pro účely tohoto statutu rozumí jakákoliv situace, při které osobní zájmy člena poradního orgánu mohou ovlivnit řádný výkon jeho funkce.

(3) Osobním zájmem se rozumí zájem, který členu Rady, osobě jemu blízké nebo subjektu, k němuž má významný profesní, smluvní, majetkový nebo jiný obdobný vztah, může přímo či nepřímo přinést majetkový či jiný prospěch nebo poskytnout jinou výhodu. O střet zájmů se nejedná, jde-li o prospěch nebo výhodu obecně zřejmé.

(4) Člen Rady je povinen bez zbytečného odkladu v průběhu jeho jednání oznámit existující střet zájmů, který by mohl vést k pochybnostem o řádném výkonu funkce. Oznámené skutečnosti se zaznamenají do zápisu z jednání poradního orgánu nebo o hlasování per rollam.

(5) Člen Rady je povinen zdržet se hlasování o bodu jednání Rady nebo hlasování per rollam o záležitosti, která zakládá jeho střet zájmů.

Článek 8
Výbory Rady

(1) Výbory Rady (dále jen „Výbor“) jsou zpravidla stálé pracovní orgány Rady, jejichž úkolem je zabývat se dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, pokud je to potřebné pro její činnost. Výbory jsou zřizovány a rušeny předsedou Rady na jeho návrh a po schválení v Radě. Může být zřízen maximálně takový počet Výborů, který spolu s počtem Pracovních skupin podle článku 9 bude v souladu s kapacitami a možnostmi sekretariátu Rady.

(2) Výbory zejména

a) zpracovávají pro Radu návrhy dílčích i systémových opatření,

b) dávají Radě podněty ke zvýšení úrovně stavu a dodržování lidských práv v České republice,

c) podílejí se na odborných výstupech Rady a jejího sekretariátu.

(3) Předsedu, místopředsedy a členy Výboru jmenuje předseda Rady.

(4) Schůze Výboru Rady se konají dle potřeby.

(5) Výbor se řídi svým statutem, který schvaluje Rada.

Článek 9
Pracovní skupiny Rady

(1) Pracovní skupiny Rady (dále jen „Pracovní skupina“) jsou zpravidla dočasné orgány Rady, jejichž úkolem je na základě Radou určeného mandátu zabývat se dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, pokud je to potřebné pro její činnost. Pracovní skupiny jsou zřizovány a rušeny předsedou Rady na jeho návrh a po schválení v Radě. Pracovní skupiny jsou zřizovány zpravidla na konkrétní dobu, která nepřesahuje dva roky. Může být zřízen maximálně takový počet Pracovních skupin, který spolu s počtem zřízených Výborů podle článku 8 bude v souladu s kapacitami a možnostmi sekretariátu Rady.

(2) Předsedu, místopředsedu a členy Pracovní skupiny jmenuje předseda Rady.

(3) Pracovní skupina nevypracovává vlastní statut a řídí se přiměřeně statutem Rady.

(4) Schůze Pracovní skupiny Rady se konají dle potřeby. Schůzi Pracovní skupiny Rady svolává její předseda. Pracovní skupina jedná zpravidla neformálně a při rozhodování se snaží dosáhnout konsensu.

Článek 10
Externí spolupracovníci

(1) Předseda Rady může požádat o spolupráci externí spolupracovníky nebo spolupracovnice (dále jen „externí spolupracovník“), kteří nejsou členy Rady. Externím spolupracovníkem může být zejména zaměstnanec nebo zaměstnankyně (dále jen „zaměstnanec“) státní správy nebo jiný odborník nebo odbornice v určité relevantní problematice, který není členem Rady.

(2) Externí spolupracovník se může zúčastnit zasedání Rady, Výboru nebo Pracovní skupiny na základě programu schváleného předsedou Rady, resp. Výboru nebo Pracovní skupiny, jako host k určité problematice.

(3) Pravidla upravující činnost členů Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin se vztahují přiměřeně i na externí spolupracovníky.

Článek 11
Sekretariát Rady

(1) Činnost Rady, včetně jejích Výborů a Pracovních skupin, zabezpečuje sekretariát Rady, který je odborným pracovištěm pro otázky ochrany lidských práv v rámci vlády a spolupráci s představiteli občanské a odborné veřejnosti a akademické obce v těchto otázkách.

(2) Sekretariát Rady je organizačně začleněn do příslušného útvaru Ministerstva spravedlnosti a skládá se z tajemníka Rady a dalších zaměstnanců, kteří jsou zpravidla tajemníky Výborů a Pracovních skupin Rady.

(3) Sekretariát Rady zajišťuje odborné plnění úkolů Rady, zejména

a) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin, včetně programu a přípravy jejich zasedání,

b) na základě pokynů předsedy Rady monitoruje a soustřeďuje informace potřebné pro činnost Rady a zpracovává strategické dokumenty a odborné podklady pro zasedání Rady,

c) zabezpečuje zpracování stanovisek k návrhům předkládaným Radě, přitom spolupracuje s orgány státní správy a dalšími subjekty,

d) zveřejňuje na internetové stránce Úřadu vlády aktuální informace o Radě, zejména seznam členů Rady, informace o činnosti Rady, platné a úplné znění Statutu Rady, Jednacího řádu Rady a dále informace o zřízených Výborech a Pracovních skupinách.

e) vypracovává a zveřejňuje výroční zprávu o činnosti Rady za uplynulý kalendářní rok.

(4) Tajemník Rady se účastní zasedání Rady s hlasem poradním a může se vyjadřovat k projednávaným věcem; k návrhu na zřízení nebo zrušení Výboru nebo Pracovní skupiny Rady se vyjadřuje vždy. Stejná oprávnění má i vedoucí pracovník samostatného organizačního útvaru, do kterého je sekretariát Rady zařazen. Za plnění úkolů sekretariátu Rady odpovídá tajemník Rady.

Článek 12
Náklady na činnost a odměny

(1) Zasedání Rady se konají zpravidla v prostorách Úřadu vlády. Náklady na zasedání Rady jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády. Ostatní náklady na činnost Rady a náklady na činnost Výborů a Pracovních skupin jsou hrazeny z rozpočtu Ministerstva spravedlnosti. Zasedání Výborů a Pracovních skupin se konají zpravidla v prostorách Ministerstva spravedlnosti.

(2) Členové Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti se zasedáním Rady, jejích Výborů nebo Pracovních skupin v souladu s právními předpisy. Pracovní cesty schvaluje vedoucí zaměstnanec oprávněný schvalovat cesty v souladu s předpisy Ministerstva spravedlnosti. Proplácení cestovních výdajů souvisejících se zasedáním Rady, jejích Výborů nebo Pracovních skupin se řídí předpisy Ministerstva spravedlnosti.

(3) Členové Rady, Výborů Rady nebo Pracovních skupin Rady nemají nárok na odměnu za výkon funkce. Odměna přísluší v souladu s platnými právními předpisy těm členům Rady, jejích Výborů a Pracovních skupin za práci, kterou pro Radu prokazatelně vykonávají na základě písemné objednávky nebo na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr[1].

Článek 13
Jednací řád Rady

Jednací řád Rady upravuje způsob zasedání Rady. Jednací řád a jeho změny vždy schvaluje Rada. Výbory a Pracovní skupiny mohou mít vlastní jednací řády. V opačném případě se přiměřeně řídí Jednacím řádem Rady.

Článek 14
Závěrečná ustanovení

(1) Tento statut nabývá účinnosti dne 21. září 2026, na základě schválení vládou usnesením ze dne 21. září 2026 č. 615.

(2) Změny tohoto statutu schvaluje vláda.

(3) Tento Statut i jím ustanovený Jednací řád Rady je přístupný veřejnosti na internetových stránkách Úřadu vlády. Na internetových stránkách se zveřejňuje vždy úplné a platné znění Statutu a Jednacího řádu Rady.

1 dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti